

Wat is het probleem?

In de bijlage van het Uitvoeringsbesluit Ambtenarenwet 2017 zijn alle formulieren opgenomen met de teksten die gebruikt worden voor het afleggen van de eed of belofte. Om de ambtseed voor rijksambtenaren te wijzigen en de motie Ellian uit te kunnen voeren, is aanpassing nodig van (de bijlage bij) het Uitvoeringsbesluit Ambtenarenwet 2017. Aanpassing van deze bijlage is ook noodzakelijk voor andere overheidswerkgevers die hun ambtseed willen wijzigen. Alleen de in de AMvB opgenomen formulieren zijn rechtsgeldig.

Wat is het beoogde doel?

Na inwerkingtreding van het gewijzigde Uitvoeringsbesluit Ambtenarenwet 2017, kunnen de gewijzigde formulieren (door overheidswerkgevers die vallen onder de werkingssfeer van de Ambtenarenwet 2017) worden gebruikt voor het laten afleggen van de eed of belofte door ambtenaren. Periodieke wijziging maakt het mogelijk voor werkgevers om de inhoud van de ambtseed mee te laten bewegen met ontwikkelingen die daarop van invloed zijn. De wijziging van de ambtseed voor rijksambtenaren komt tegemoet aan zowel een politieke als ambtelijke wens om de ambtseed moderner, inclusiever, toegankelijker en begrijpelijker te maken. In de nieuwe tekst komt de maatschappelijke relevantie van het werk van rijksambtenaren beter tot uitdrukking, waar ook het burgerbelang mee gediend is.

Wat zijn de opties om het doel te realiseren?

Op grond van artikel 7 van de Ambtenarenwet 2017 legt de ambtenaar een eed of belofte af overeenkomstig een bij algemene maatregel van bestuur vastgelegd formulier, dat voor verschillende functies verschillend kan zijn. In een bijlage bij het Uitvoeringsbesluit Ambtenarenwet 2017 zijn deze formulieren vastgesteld. De ambtseed is in de eerste plaats een integriteitsinstrument. De Nederlandse samenleving heeft recht op een integere overheid en integere ambtenaren. De ambtseed onderstreept het belang hiervan bij de start van het ambtenaarschap en blijft relevant gedurende de ambtelijke loopbaan. Het afleggen van de ambtseed is een betekenisvolle, formele handeling met rechtskracht, waar later op teruggegrepen kan worden. Om de gestelde doelstellingen te bereiken is het noodzakelijk wetgeving aan te passen. Het betreft in dit geval een algemene maatregel van bestuur.

Wat zijn de gevolgen van deze opties?

Deze wijziging is in de eerste plaats van belang voor de overheidswerkgevers en ambtenaren die het rechtstreeks betreft en die een gewijzigd formulier gaan gebruiken voor het afleggen van de eed of belofte. De nieuwe ambtseed voor rijksambtenaren heeft in de tweede plaats ook betekenis voor iedereen die verbonden is aan de Nederlandse samenleving en maakt duidelijk waar rijksambtenaren voor staan. Zo wordt bijgedragen aan de professionalisering van ambtelijk vakmanschap en het creëren van een overheid die betrouwbaar, dienstbaar en rechtvaardig is.

Wat is de voorkeursoptie?

Om de gestelde doelstellingen te bereiken is het noodzakelijk wetgeving aan te passen. Het betreft in dit geval een algemene maatregel van bestuur. Het gebruik van dit instrument is noodzakelijk omdat de ambtseed op dit niveau is geregeld. Het wordt niet als reëel gezien voor te stellen de ambtseed (voor andere overheidswerkgevers) uit de AMvB te halen en aan partijen zelf over te laten als vorm van deregulering, omdat het vereiste deze bij AMvB vast te leggen bij amendement is ingevoerd.